

Høring - Endringer i barnehageloven og tilhørende forskrifter

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kultur- og oppvekstutvalget		

Rådmannens innstilling:

De foreslåtte endringene i Lov om barnehager er klargjørende. Fylkesmannens nye mandat, gir foreldre en ny klageinstans i tillegg til kommunen som barnehagemyndighet.

En bør tilstrebe god kommunikasjon mellom eier og barnehagene gjennom styrer, før valg av verktøy tas.

Vi støtter forslaget til endringer med tillegget nevnt over.

Innledning:

Regjeringen er i gang med å revidere Lov om barnehager og vil endre noen paragrafer om gangen. Endringer som er på høring denne gangen, omhandler:

- at det skal innføres et uavhengig tilsyn i barnehagene, slik at Fylkesmannen kan føre tilsyn med enkeltbarnehager.
- En presisering av gjeldende rett for å klargjøre at barnehagene har hjemmel til å behandle personopplysninger som er nødvendige for å oppfylle barnehagelovens krav til pedagogisk arbeid.
- Erstatte tittel førskolelærer med barnehagelærer.

Fakta:

Høring omfatter § 2, 9, 16, 17, 18 og 24.

I tillegg er det foreslått endringer i forskrift om rammeplan for barnehager og forskrift om familiebarnehager. Endringene her gjelder bare at førskolelærer blir byttet ut med barnehagelærer.

Nåværende § 9 lyder:

«Fylkesmannen skal veilede kommuner og eiere av virksomheter etter denne lov og er klageinstans i forhold til vedtak fattet av kommunen etter loven §§10,11,16,17 og 18 og der det følger av forskrifter gitt i medhold av denne lov.

Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

Fylkesmannen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta fylkesmannens oppgaver.

Ny § 9 skal lyde:

§ 9 Statlig tilsyn

Fylkesmannen fører tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter som barnehagemyndighet etter § 8, kapittel IV og V.

Reglene i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 10 A gjelder for tilsynsvirksomhet etter første ledd.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller føre tilsyn med at den enkelte barnehage blir drevet i samsvar med denne loven med forskrifter. Fylkesmannen kan gi pålegg til barnehageeier om å rette forhold som er strid med de bestemmelsene som retter seg mot barnehagen. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan Fylkesmannen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten.

Dersom Fylkesmannen i sitt tilsyn etter tredje ledd avdekker brudd på barnehageloven § 14a, vil Fylkesmannen kunne anvende de økonomiske reaksjonsmidlene som følger av § 16a.

Vedtak om retting, stenging eller bruk av økonomiske reaksjonsmidler kan påklages til Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen har rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette er nødvendig for å utføre tilsynet etter første og tredje ledd.

Ny § 9a skal lyde:

§ 9a Statlig råd og veiledning

Fylkesmannen skal gi råd og veiledning til kommuner og barnehageeiere om barnehageloven med forskrifter.

Ny § 9b skal lyde:

§ 9b Særlige regler om klageinstans

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak fattet av kommunen etter lovens §§ 10, 11, 16, 17 og 18 og der det følger av forskrift gitt i medhold av denne lov.

§ 2. Barnehagens innhold – det nye forslaget er uthevet.

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. **Barnehagens pedagogiske arbeid skal dokumenteres og vurderes for å sikre at tilbudet er tilrettelagt barnegruppen og det enkelte barn. Barnehagene kan behandle de opplysninger som er nødvendige for å gi det enkelte barn et tilrettelagt pedagogisk tilbud i tråd med barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen).**

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter barnehagens innhold og oppgaver i forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen).

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

§ 17 andre ledd skal lyde:

Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning *som barnehagelærer* eller annen høgskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse.

§ 18 første og andre ledd skal lyde:

Pedagogiske ledere må ha utdanning *som barnehagelærer*.

Likeverdig med *barnehagelærerutdanning* er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

§ 24 første ledd skal lyde:

Barnehagens eier plikter å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar *barnehagelærerutdanning*.

7.6 Forslag til endring i forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Pkt. 5.5 første setning skal lyde:

Etter barnehageloven § 24 har barnehageeiere plikt til å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar *barnehagelærerutdanning*.

7.7 Forslag til endringer i forskrift om familiebarnehager

§ 1 første ledd skal lyde:

Forskriftens formål er å gi særskilte regler for godkjenning av familiebarnehager og for norm for pedagogisk bemanning i familiebarnehagene. En familiebarnehage er en barnehageform der barna får et tilbud i private hjem. Assistentene i familiebarnehagen skal motta veiledning av en *barnehagelærer*. Ut over de særskilte regler som gis i denne forskriften, gjelder de bestemmelser som er fastsatt i eller med hjemmel i barnehageloven.

§ 5 skal lyde:

I familiebarnehager skal det gis pedagogisk veiledning til assistenten i det enkelte hjem i barnehagens åpningstid. Den pedagogiske veiledningen skal gis av utdannet *barnehagelærer*. Likeverdig med *barnehagelærerutdanning* er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

§ 6 første ledd skal lyde:

I en familiebarnehage kan det være maksimalt 30 barn per *barnehagelærer* som gir pedagogisk veiledning.

Vurdering:

Dagens ordning med at det i hovedsak er kommunen som fører tilsyn med barnehagene opprettholdes. For å sikre et uavhengig tilsyn foreslår regjeringen at også fylkesmannen skal kunne føre tilsyn med den enkelte barnehage. Dette på eget initiativ eller etter henvendelse fra foresatte.

I Tinn har vi bestandig med en representant fra en annen kommune på tilsyn. Slik sett har vi allerede sikret legitimiteten. At fylkesmannen blir gitt denne muligheten bør være utelukkende positivt.

Endringene av tittel fra førskolelærer til barnehagelærer, er bare en opprydding, og medfører ingen praktiske endringer i barnehagene.

Endringene i § 2 er de som har vekket mest debatt i sosiale medier og gjennom avisoppslag.

Regjeringen foreslår denne endringen for å klargjøre at barnehagene har hjemmel til å behandle personopplysninger som er nødvendige for å oppfylle barnehagens krav til pedagogisk arbeid. Lovforslaget skal videre bidra til at alle barn i barnehagen får et tilrettelagt tilbud slik barnehageloven krever.

Noe av kritikken har gått på at regjeringen fastslår at barnehageeier har det overordnede juridiske ansvar, og derved har rett til å velge hvilke system, verktøy og observasjonsmetoder barnehagen skal benytte for å følge med på barnas trivsel og utvikling i hverdagen.

Samarbeid med foresatte er hjemlet i § 1 i barnehageloven og foresatte har derfor fullt innsyn i opplysninger som er lagret i barnehagen om deres barn.

I dette forslaget presiseres det at dersom opplysningene skal gis videre til skole, PPT og andre instanser som ikke er nevnt i barnehageloven, må det innhentes samtykke fra foresatte.

Foreldre vil derfor ha oversikt over og ha krav på informasjon om hvordan barnehagen legger til rette for deres barns behov og interesser. De vil også ha kontroll på hvilke opplysninger som evt skal gis videre til andre instanser.

Forslaget ble sendt **til samarbeidsutvalgene** i alle barnehagene i Tinn. Det foreligger svar fra 7. Mange påpeker at de har fått alt for kort tid på en så viktig høring.

De fleste støtter forslaget og synes det var oppklarende. Noen ønsker et tillegg når det gjelderbarnehageeier har rett til å velge system.....

En barnehage skriver:

- de ønsker at valg skal skje i samarbeid og dialog med styrer – da det er de som har tette relasjoner til ansatte og barn og vet behovet i hverdagen.

En annen barnehage skriver:

Kommunalsjef/enhetsleder må sørge for god kommunikasjon og at alle parter involveres før beslutninger tas. Parter kan være: styrer, pedagogisk leder, de øvrige ansatte og foreldrene. Da vil fagkompetansen og erfaringene bli tatt i bruk på en hensiktsmessig måte.

To barnehager skriver at de synes det er positivt at Fylkesmannens nye mandat gir foreldre en ny klageinstans i tillegg til kommunen som barnehagemyndighet.

Konklusjon:

De foreslåtte endringene i Lov om barnehager er klargjørende. Fylkesmannens nye mandat, gir foreldre en ny klageinstans i tillegg til kommunen som barnehagemyndighet.

En bør tilstrebe god kommunikasjon mellom eier og barnehagene gjennom styrer, før valg av verktøy tas.

Vi støtter forslaget til endringer med tillegget nevnt over.

Journalposter i saken:

1	I	18.11.2014	Høring om endringer i barnehageloven	Fosby Geir
2	I	18.11.2014	Høringsbrev - Forslag til endringer i barnehageloven og tilhørende forskrifter	Kunnskapsdepartementet
3	S	18.12.2014	Høring - Endringer i barnehageloven og tilhørende forskrifter	